Wpływ ordynacji wyborczych na system partyjny w Polsce po 1989 roku

Spis treści

Wstęp……1

Rozdział I. Charakterystyka polskich ordynacji wyborczych……4

1. Pojęcie systemu wyborczego i ordynacji wyborczej……4
2. Ordynacja wyborcza jako podstawowo źródło prawa wyborczego……9
3. Ewolucja ordynacji wyborczych w Polsce po 1989 roku……20

Rozdział II. Kształt i charakter polskiego systemu partyjnego……36

1. Definicja systemu partyjnego……36
2. Specyfika polskiego systemu partyjnego……41
3. Ewolucja polskiego systemu partyjnego……46

Rozdział III. Zasada wyborów proporcjonalnych jako główny czynnik kreujący polski system partyjny……58

1. Pojecie i zasady systemu proporcjonalnego……58
2. Cele i funkcje systemu proporcjonalnego ……64
3. Relacje preferencji wyborczych a reprezentacja parlamentarna……71

Rozdział IV. Wpływ elementów technicznych systemu wyborczego na system wyborczy w Polsce……79

1. Znaczenie podziału i wielkości okręgów wyborczych…… 79
2. Formy zgłaszania kandydatów i ich konsekwencje ……89
3. Znaczenie progów wyborczych…… ……94

Rozdział V. Zmiany zachodzące w układzie partyjnym w Polsce wobec

kolejnych zmian ordynacji wyborczych..... 101

1. Zmiany w systemie partyjnym po ordynacjach z 1989 roku.....101
2. Zmiany w systemie partyjnym po ordynacjach z 1991 roku.....108
3. Zmiany w systemie partyjnym po ordynacji z 1993 roku.....113
4. Zmiany w systemie partyjnym po ordynacjach z 2001 roku.....122

Zakończenie.....129
Bibliografia 133
Spis tabel i wykresów.....137

WSTĘP

Jedną z podstawowych cech systemu demokratycznego są wolne wybory. To właśnie wtedy społeczeństwo wydaje ocenę i powierza sprawowanie władzy swoim reprezentantom. Poprzez wyborczą legitymizację, elektorat daje mandat do sprawowania władzy oraz określa kształt i charakter opozycji.

Prawo wyborcze jest materią rozbudowaną i wielowątkową. Jej poszczególne regulacje mogą mieć poważne konsekwencje, wpływające na wynik wyborczy. Poprzez przyjęcie pewnego modelu rozwiązań w systemie wyborczym, możliwe staje się kreowanie pożądanej sytuacji na arenie partyjnej. Zależności te nie zawsze są dostrzegalne w pierwszej chwili, dopiero głębsza analiza i lektura tematu pozwala zrozumieć skutki funkcjonowania danego systemu.

Scena polityczna, a dokładniej arena partyjna, również odgrywa bardzo istotną funkcję w systemach demokratycznych. Jej kształt ma odzwierciedlać linie podziałów przebiegające przez społeczeństwo. Jednak kontury układów partyjnych nakreślane są, w pewnym stopniu, poprzez charakter systemów wyborczych. W efekcie relacja ta, wydaje się być istotna nawet dla kwestii ustrojowych danego systemu politycznego. Aby nakreślić te współzależności, zbadać należy zarówno prawo i system wyborczy oraz procesy decydujące o kierunku zmian w systemie partyjnym.
Zasadniczą tezą poniższego opracowania jest wykazanie obecności powiązań jakie zachodzą pomiędzy zapisami przyjętymi w ordynacjach wyborczych, a funkcjonującym systemem partyjnym. Występujące zależności przedstawione zostaną na przykładzie polskich rozwiązań w prawie wyborczym a kształtującym się po 1989 r. układzie partyjnym. Tak wiec głównym celem poniższego

opracowania, poprzez analizę przyczynowo skutkową staję się wyodrębnienie, określenie zakresu i ocena wpływu przyjętych rozwiązań z płaszczyzny prawa wyborczego na scenę partyjna
w III Rzeczypospolitej Polskiej.

Ustrój ten nadal określany jest jako nieskonsolidowany i wciąż się kształtujący. Tym ciekawsza, zdaje się być analiza rozwoju obu wyżej wymienianych systemów. Wyodrębnienie poszczególnych współzależności pozwoli lepiej zrozumieć istotę zmian, jakie dokonały się i wciąż trwają po 1989 r.

W procesie badawczym podstawową metodą okazała się analiza dostępnych źródeł prawnych i fachowej literatury. Za pomocą metody dogmatycznej, zbadane zostały akty prawne regulujące procesy wyborcze i strukturę sceny partyjnej w III Rzeczypospolitej. Poprzez szczegółową selekcję szeroko dostępnej literatury fachowej, wybrane zostały pozycje i opracowania najlepiej i najdokładniej opisujące zagadnienia dotyczące tematu pracy. Analiza porównawcza tych materiałów pozwoliła na dokładne przedstawienie istoty tej rozprawy. W przypadku źródeł statystycznych nieocenione okazały się opracowania Państwowej Komisji Wyborczej.

W oparciu o zawarte tam dane statystyczne i zastosowanie metody obliczeniowej uzyskałem wyniki poszczególnych współczynników, oddających w sposób empiryczny istotę podjętego zagadnienia.

Praca tworzona była w oparciu o publikacje naukowe w takich dziedzinach politologicznych jak ustrój konstytucyjny, prawo wyborcze, systemy partyjne. Korzystano również z literatury fachowej opisującej polskie doświadczenia w procesie wyborczym i w budowaniu sceny politycznej III Rzeczypospolitej. Wykorzystane opracowania napisane lub redagowane były przez autorytety w poszczególnych dziedzinach. Wymienić w tym miejscu należy: D. Nohlena („Prawo wyborcze i system partyjny. O teorii systemów wyborczych.”), A. Żukowskiego („System wyborczy do Sejmu
i Senatu”), A. Antoszewskiego („Demokratyzacja w III Rzeczypospolitej”) oraz L. Garlickiego („Prawo konstytucyjne”). W literaturze ściśle dotyczącej polskiego systemu partyjnego korzystano m.in. z opracowań W. Jednakiej, R. Herbuta oraz R. Chruściaka.

Praca została skonstruowana w taki sposób, aby umożliwić czytelnikowi

zapoznanie się ze wszystkimi aspektami dotyczącymi tematu. W pierwszym rozdziale zostają przedstawione pojęcia dotyczące prawa wyborczego oraz odniesienie tych definicji do polskiej specyfiki z lat 1989–2007.

W części tej zostaje nakreślona struktura pojęciowa, przewijająca się przez całą pracę. Rozdział drugi także został rozpoczęty od wprowadzenia pojęciowego, a podsumowany odniesieniem do przypadku polskiego. Zostaje w nim opisana problematyka dotycząca systemu partyjnego.
W rozdziale trzecim przedstawione zostają kształt oraz konsekwencje systemu proporcjonalnego.

Zdecydowałem się poświęcić tej problematyce sporą cześć pracy w uwagi na fakt, iż idea tego systemu, towarzyszy niemal od początku polskiemu prawu wyborczemu. Podjęta w tym miejscu została analiza porównawcza z modelem przeciwstawnym tj. systemem większościowym. Cel kolejnego rozdziału to przedstawienie wpływu poszczególnych rozwiązań stosowanych w systemach wyborczych na system partyjny. Przedstawione tam mechanizmy działania ilustrują skutki polityczne przepisów regulujących rywalizacje wyborczą.

W ostatnim rozdziale została podjęta próba przedstawienia relacji ordynacji z system partyjnym w Polsce po 1989 r. Cześć ta opisuje wpływ wcześniej analizowanych mechanizmów na sytuację w układzie partyjnym w Polsce przez ostanie osiemnaście lat. W miejscu tym, zaprezentowana zostaje istota i sedno tematu, jednak nie byłoby to możliwe bez wcześniejszych rozdziałów pracy.

Liczba stron	140
Nazwa Szkoły Wyższej	Uniwersytet Adama Mickiewicza
Rodzaj pracy	magisterska
Rok oddania	2007

To jest gotowa, obroniona praca. Gdyby chcieli Państwo zlecić napisanie zupełnie nowej pracy, to zapraszamy na stronę pisanie prac - sprawdzony serwis!